

Ida-Viru maakonnaplaneeringu kehtestamine

Maakonnaplaneeringu koostamise eesmärgiks on kujundada strateegiliselt läbimõeldud, maakonna ja riigi huve tasakaalustatult ja ettevaatavalt arvestavad ruumilise arengu põhisuunad ning anda suunised üldplaneeringute koostamiseks; koordineerida vastavalt valla ja linna üldplaneeringuid; anda teavet investoritele ja arendajatele maakonna soovitud arengusuundade kohta.

Maakonnaplaneering lähtub koostamise ajal kehtinud dokumentides – üleriigilises planeeringus “Eesti 2030+” ning Ida-Viru maakonna teemaplaneeringutes ja kohalike omavalitsuste üldplaneeringutes toodud eesmärkidest. Planeeringualaks on kogu Ida-Virumaa territoorium.

Maakonnaplaneeringu koostamisel on arvesse võetud riigi ja kohaliku omavalitsuse ruumilise arengu vajadused, lähtuvalt majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalistest suundumustest ja vajadustest. Maakonnaplaneeringu elluviimisega kaasnevat keskkonnamõjusid, võimalikke alternatiivseid lahendusi ning kavandatud negatiivsete mõjude leevendamise meetmed on hinnatud keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) käigus. KSH koostamisel jõudis ekspertgrupp järeldusele, et otseseid negatiivseid olulisi keskkonnamõjusid maakonnaplaneeringu elluviimisel ei kaasne. Mõjude hindamise raames tuvastati mitmeid valdkondi, kus maakonnaplaneeringu elluviimisel esinevad pikaajalised positiivsed mõjud. KSH käigus väljatöötatud leevendavate meetmetega arvestati planeeringulahenduse koostamisel. Keskkonnaameti Viru regiooni juhataja kiitis oma 21.03.2016 kirjaga nr 6-5/16/50-4 heaks Ida-Viru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande.

Maakonnaplaneeringu elluviimine sõltub ühiskonna konkreetselt realiseeruva arengurajaga seotud vajaduste tähtsustumise järjekorrast, mida pole võimalik üheselt ette näha, ja lisaks paljude erinevate subjektide finantseerimisotsustest, mis toimuvad väljaspool ruumilise planeerimise korraldust. Seepärast saab planeeringu enda kaudu sellele kaasa aidata perspektiivsete objektialade reserveerimisega, neile kasutustingimuste seadmisega ja ehitust ettevalmistavate vajalike täiendavate planeeringu- jm sellega seonduvate toimingute määratlemisega.

Maakonnaplaneering koosneb seletuskirjast ja illustreerivatest joonistest, keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandest ja menetlusedokumentatsioonist.

Maakonnaplaneeringu koostamine on toimunud tihedas koostöös avalikkusega. Lähteseisukohtade, keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja planeeringu eskiislahenduse tutvustamiseks korraldati avalikke väljapanekuid ja arutelusid. Avalikest väljapanekutest ja arutelude toimumisest teavitati maakonnalehes „Põhjarannik“, Ida-Viru maavalitsuse veebilehel ning maakonnaplaneeringu portaalis. Lähteseisukohtade ja KSH programmi avalikustamine toimus ajavahemikul 8. aprillist kuni 22. aprillini 2014 a.

planeeringuala kohalikes omavalitsustes ja maavalitsuses. Avalikustamise järgne avalik arutelu toimus 24. aprillil 2014 a. Ida-Viru Maavalitsuses. Täiendav avalik arutelu korraldati joonehitiste trassi koridori asukohavalikute võrdlustulemuste tutvustamiseks, mis toimus 14.-ndal jaanuaril 2015 a. Ida-Viru Maavalitsuses. Maakonnaplaneeringu eskiislahenduse tutvustamiseks korraldati avalik arutelu 21. mail 2015 Ida-Viru Maavalitsuses.

Ajavahemikul juuli 2015 kuni oktoober 2015 toimus maakonnaplaneeringu kooskõlastamine kohalike omavalitsuste, riigiametite, ettevõtjate ja ametkondadega. Planeering esitati kooskõlastamiseks kõikidele kohalikele omavalitsustele ja järgmistele ametkondadele: Siseministeerium, Kaitseministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium, Kultuuriministeerium, Põllumajandusministeerium, Keskkonnaameti Viru regioon, Jõgeva Maavalitsus, Lääne-Viru Maavalitsus, Eesti Energia Kaevandused AS, VKG kaevandused AS jt.

Regionaalminister määras 16.07.2015 kirjaga nr 13-2/39-2 teiste kohalike omavalitsuste või riigiasutuste kooskõlastuste vajaduse järgmiselt: Maa-amet ning Politsei- ja Piirivalveamet.

Maakonnaplaneeringu kooskõlastasid märkusteta: Politsei- ja Piirivalveamet, Põllumajandusministeerium, Toila Vallavalitsus, Sonda Vallavalitsus, Mäetaguse Vallavalitsus, Muinsuskaitseamet, Jõhvi Vallavalitsus, Kohtla-Järve Linnavalitsus, Lennuamet, Terviseameti Ida talitus, Veeteede amet, Tehnilise Järelevalve Amet.

Maakonnaplaneeringu kooskõlastas märkuste või tingimustega: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Siseministeerium, Jõgeva Maavalitsus, Maanteeamet, Eesti Energia Kaevandused AS, Lääne-Viru Maavalitsus, Keskkonnaameti Viru regioon, Keskkonnaministeerium, Eesti Gaas AS, Päästeameti Ida päästekeskus, Maa-amet, Kaitseministeerium.

Planeeringule ei esitanud seaduses etteantud perioodil kooskõlastust järgmised kohalikud omavalitsused: Kiviõli Linnavalitsus, Sillamäe Linnavalitsus, Narva-Jõesuu Linnavalitsus, Narva Linnavalitsus, Vaivara Vallavalitsus, Tudulinna Vallavalitsus, Lüganuse Vallavalitsus, Lohusuu Vallavalitsus, Kohtla-Nõmme Vallavalitsus, Kohtla Vallavalitsus, Illuka Vallavalitsus, Iisaku Vallavalitsus, Avinurme vallavalitsus, Aseri vallavalitsus, Alajõe Vallavalitsus. Nimetatud omavalitsusi informeeriti, et maakonnaplaneeringu edasisel menetlemisel lähtutakse PlanS § 17 lg 5 sätestust, mis ütleb, et kui kooskõlastuse taotlusele ei ole kooskõlastaja vastanud ühe kuu jooksul taotluse kättesaamise päevast arvates, arvestab planeeringu koostaja, et kooskõlastajal ei ole planeeringu kohta ettepanekuid ega vastuväiteid.

Koostöö eesmärgil teavitas Ida-Viru Maavalitsus teemaplaneeringu planeerimisettepaneku valmimisest ning kooskõlastusringile suunamisest järgmisi ametkondi ja võrguettevõtjaid: Maanteeameti Ida Regioon, Riigimetsa Majandamise Keskus, AS Elion, AS Eesti Energia, Maa-amet, Põllumajandusamet, Eesti Gaas AS, Maaparandusbüroo, VKG Kaevandused AS, Kiviõli Keemiatööstus AS, Sillamäe Sadam AS, SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus, Maaparandusbüroo. Kõigil ametkondadel ja võrguettevõtjatel oli võimalus tutvuda teemaplaneeringu materjalide ja planeeringulahendusega ning esitada omapoolsed seisukohad teemaplaneeringu lahenduse osas. Koostöökirjadele vastasid Riigimetsa Majandamise Keskus, Maa-amet, Eesti Gaas AS, Elion AS, Eesti Energia Kaevandused AS, VKG Kaevandused AS jt.

Kooskõlastajate ja ametkondade, keda teavitati koostöö eesmärgil, poolt põhjendatud ettepanekuid ja märkusi arvestades korrigeeris planeeringu koostaja maakonnaplaneeringu lahendust.

Ida-Viru maavanem võttis 13.10.2015.a korraldusega nr 1-1/2015/247 maakonnaplaneeringu vastu ning korraldas planeeringu avaliku väljapaneku. Avalik väljapanek toimus ajavahemikul 02.11.-02.12.2015 Ida-Viru Maavalitsuses ning planeeringuala kohalikes omavalitsustes. Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu toimus 15. detsembril 2015. aastal Ida-Viru Maavalitsuses. Maakonnaplaneeringu materjalidega oli avaliku väljapaneku käigus võimalik tutvuda ka planeeringu portaalis ja Ida-Viru maavalitsuse veebilehel.

Maakonnaplaneeringu vastuvõtmisest ning maakonnaplaneeringu avalikust väljapanekust teavitati maakonnalehes „Põhjarannik“ ja Ida-Viru Maavalitsuse veebilehel. Planeeringu avalikust väljapanekust ning avaliku arutelu toimumise aja ja koha teatas maavanem kirjaga planeeringuala kohalikele omavalitsustele ja ametkondadele, kellega planeering kooskõlastati või tehti koostööd.

Avaliku väljapaneku ajal 2. novembrist kuni 2. detsembrini 2015 aastal laekus Ida-Viru Maavalitsusele kümme kirja ettepanekute ja vastuväidetega, mille hulgast tuvastas Rahandusministeerium 6 vastuväidet.

Rahandusministeerium on kontrollinud järelevalve käigus läbi viidud menetlustoiminguid ja jõudnud järeldusele, et menetlustoiminguid teostades ei ole järgitud kõiki seaduses ettenähtud protseduure, näiteks - planeeringu eskiisi ja põhilahenduse staadiumis esitati vastuväiteid, millele vastati tähtaega ületades kuid vastuväidetele on siiski vastatud ja vastuväiteid esitanud isikutel on olnud ka edaspidises planeerimisprotsessis võimalik oma seisukohti esitada, mistõttu loetakse läbi viidud menetlusprotseduuride teostus vastavuses planeerimisseaduses sätestatud nõuetele. Rahandusministeeriumi hinnangul ei ole tegemist sedavõrd olulise menetlusveaga, mis tooks kaasa lõpliku otsuse ehk planeeringu kehtestamise otsuse õiguspärasuse.

Järelevalve käigus käsitleti vaid neid ettepanekuid ja vastuväiteid, mis ei ole planeeringu koostamise käigus lahendust leidnud. Nende osas asus Rahandusministeerium järgmistele seisukohtadele:

1. Järelevalvesse esitatud maakonnaplaneeringu lahendus sisaldab nii varem kehtestatud tehnilise infrastruktuuri teemaplaneeringuga ja KOV üldplaneeringutega kehtestatud potentsiaalseid tuulepargi alasid kui ka **uusi võimalikke tuulepargi arendusalasid, mida kavandatakse koostatava maakonnaplaneeringuga.** Koostatava maakonnaplaneeringuga kavandatav ala jääb Vaivara valla territooriumile, see on maakonnaplaneeringusse lisatud osaliselt kooskõlastamise perioodil ja osaliselt avaliku väljapaneku avalikul arutelul toimunud kokkuleppe tulemustel. Osaliselt samale alale on 30.03.2016 a. Vaivara Vallavolikogu otsusega nr 88 algatatud Auvere tuulepargi eriplaneeringu. 15.12.2015 aastal toimunud avalikul arutelul Ida-Viru Maavalitsuses nõustus Kaitseministeerium Auvere tuulepargi ala lisamisega maakonnaplaneeringusse. Kaitseministeerium on pärast maakonnaplaneeringu avalikku väljapanekut ja arutelu aktiivselt tõstatanud riigikaitseliste ehitiste töövõime säilimise küsimuse ja markeerinud vajaduse piirata tuuleparkide arendamist Ida-Viru maakonnas, kuna planeeringu realiseerimise aja raames ei ole võimalik planeeringulahendust ellu rakendada. Vaide esitanud isikud on aga seisukohal, et maakonnaplaneering ei ole aluseks tuuleparkide rajamiseks ehitusõiguse andmiseks, mistõttu Kaitseministeeriumi väide maakonnaplaneeringu elluviimise võimatusest ei ole asjakohane. Rahandusministeerium

oma 27.12.2016 kirjas nr 15-2/04867/15 annab planeeringule heakskiidu ning osundab, et planeeringu-lahenduse sisu üle otsustamine on maavanema kaalutusotsus kuna maakonnaplaneeringu kehtestab PlanS § 24 lõike 2 järgi maavanem. Ida-Viru maavanem arvestab järelevalve käigus Kaitseministeeriumi esitatud täiendavaid seisukohti ning tuuleparkide rajamisest huvitatud isikute esitatud vastuargumente. Ida-Viru maakonna planeeringu elluviimisel ei ole võimalik eirata riigikaitse vajadusi. Tulenevalt huvide tasakaalustamise põhimõttest ning asjaolust, et nimetatud aladel säilib suur tuuleenergia arendamise potentsiaal on asjakohane need maakonnaplaneeringus säilitada. Ei ole võimalik täielikult välistada tuuleenergeetika arendamise võimalusi selles piirkonnas. Ida-Viru maavanem teostades planeerimisdiskretsiooni, kaalutledes Kaitseministeeriumi poolt esitatud dokumentides sisalduvat informatsiooni ja nende poolt väljendatud huvi piirata tuuleenergeetika arenguid Ida-Virumaal ning tutvudes mitmete huvitatud poolte sh kohalike omavalitsuste ja tuuleenergia arendajate argumentidega, teeb järgmise otsuse: säilitada kohalike omavalitsuste kehtestatud üldplaneeringutes ja maakonna teemaplaneeringus „Ida-Virumaa Tehniline Infrastruktuur“ fikseeritud tuulepargi alad kui eelnevate planeeringutega seaduslikult kehtestatud, tingimusel, et tuuleparkide arendamisel tehakse seadusekohast koostööd Kaitseministeeriumiga. Maakonnaplaneeringuga määratud tuulepargi alad nimetada planeeringu seletuskirjas ja joonistel ümber kõrge tuulepotentsiaaliga aladeks, kus on võimalik piirangute leevendumise ja/või tehnoloogia arengu korral kehtivates seadustes ja määrustes etteantud nõudmisi täites, alustada täpsustatud uuringuid tuuleenergia tootmise võimalikkuse kohta tulevikus. Maavanem rõhutab, et tulenevalt Ida- Viru maakonna üheltpoolt kõrgest tööstuslikust potentsiaalist ning teiselt poolt riigikaitse huvidest, on maakonna tasakaalustatud arenguks vajalik osapoolte tihe ning konstruktiivne koostöö. Maavanem, hinnanud ja kaalutlenud kooskõlastamise ajal ning pärast avaliku arutelu toimumist lisatud täiendavate tuuleenergiarikaste alade keskkonnamõtjude eelhinnanguid Auvere piirkonnas jõudis järeldusele, et lisandunud tuulerikaste alade märkimine maakonnaplaneeringus ei muuda Ida-Viru maakonnaplaneeringu põhilahendust, kuna uute alade lisandumisega ei kaasne mingeid täiendavaid õigusi, kohustusi ega piiranguid, samuti ei saa muudatus kaasa tuua täiendavat õigustatud ootust kohalikele omavalitsustele ja kolmandatele isikutele. Planeeringu põhilahendusena tuleb vaadelda planeeringu olulist osa, mis tagab planeeringuga kavandatu elluviimisel lahenduse tervikliku toimimise. Planeeringusse lisatud kõrge tuulepotentsiaaliga alad ei ole käsitatavad planeeringu põhilahenduse muutmisenä ei oma mahult, sisult ega ka mõjult. Eelnevast tulenevalt jääb maavanem seisukohale, et puudub alus maakonnaplaneeringu uueks avalikustamiseks ning uuesti kooskõlastamiseks ministeeriumide, ametite ja kohalike omavalitsustega.

2. Kooskõlastamise ajal ning pärast avaliku arutelu toimumist lisatud täiendavate tuuleenergiarikaste alade tähistus kaardil muudetakse ja ka planeeringu seletuskirjas nimetatud alade kirjeldav tekst täpsustatakse.
3. Maakonnaplaneeringu seletuskirjas lk 31 on öeldud, et käesolev planeering ei muuda rohevõrgustiku kasutustingimusi, kuid samas on öeldud, et leevendatud on detailplaneeringu koostamise vajadust. Alates 01.07.2015 kehtivas planeerimisseaduses on sätestatud, et detailplaneeringu koostamiseks kohustuslike alade ja juhtude määramine on kohaliku omavalitsuse pädevuses. Planeeringu tekst rohevõrgustiku kasutustingimuste osas viiakse kooskõlla seadusega.
4. Altkäevandatud varisemisohtlikele aladele ehitamise tingimused planeeringu tekstis täpsustatakse ja viiakse vastavusse TTÜ Mäeinstituudis 2014 aastal valminud uurimuses „Ida-Virumaa põlevkivi käevandamisalade ruumilise planeeringu hinnang“ antud seisukohtadega.
5. Maakonnaplaneeringu seletuskirja lk 45 punkt 5 sõnastatakse ümber järgmises sõnastuses: „Arvestades riigimaanteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus (ristmike ümberehitused, kraavide käevõtmised, lisaradade

rajamised, tee plaanilahenduse vähene muutmine, jalgratta- ja jalgteede rajamine riigimaantee kõrvale jne) kaaluda üldplaneeringu koostamisel koostöös Maanteeametiga riigimaanteedele 20 m laiuste koridoride määramist mõlemale poole olemasoleva maantee teljest. Olemasolevate ja planeeritud I klassi maanteedel puhul kaaluda 30 m laiuse koridori määramist mõlemale poole olemasoleva tee teljest.“

6. Maakonnaplaneeringu seletuskirja lk 47 on viidatud teeseaduse §-idele 13 ja 36. Teeseadus ei kehti alates 01.07.2015 ning kogu teede ehitusega seotud regulatsioon kanti üle ehitusseadustikku. Planeeringusse sisestatakse täpsustav viide selle kohta, et Teeseadus enam ei kehti ja kaitsevööndis tegutsemise kord tuleneb ehitusseadustikust.
7. Maakonnaplaneeringu seletuskirja lk 59 on viidatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 26.03.2007 määrusele nr 19 „Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord.“ Planeeringusse sisestatakse täpsustav viide selle kohta, et elektripaigaldise kaitsevööndis tegutsemise kord tuleneb ehitusseadustikust.
8. Maakonnaplaneeringu kaardil „Ruumilised väärtused“ on legendis tingmärk „hoiuala“, kuid kaardil ei ole kujutatud ühtegi selle tingmärgiga ala. Vastavad parandused ja täiendused viiakse maakonnaplaneeringu joonistele ja seletuskirja.
9. Maakonnaplaneeringu seletuskirja sissejuhatusse lisatakse viide, millise planeerimisseaduse redaktsiooni alusel on antud maakonnaplaneering koostatud.
10. Maakonnaplaneeringu seletuskirja lisade loetellu viiakse sisse ka maakonnaplaneeringu tegevuskava.
11. Avinurme ja Iisaku alevikke kirjeldatakse seda tüüpi piirkondlike keskustena, mis on kohased nende suurusele ja funktsioonidele. Maakonnaplaneeringu seletuskirjast jäetakse välja lause „Ida-Virumaal moodustavad tugitoimepiirkonnad maakonna lõunaosas, piirkondlike keskustega Iisakus ja Avinurmes“, rõhutatakse vaid Iisaku ja Avinurme olulisust mõiste all „Kohalik piirkondlik keskus“ (seletuskirja lk 16).

Regionaalminister andis Ida-Viru maakonnaplaneeringule heakskiidu 27.12.2016 kirjaga nr 15-2/04867-15 ning tegi ettepaneku planeering kehtestada.

Võttes aluseks Vabariigi Valitsuse seaduse § 84 p 1, p 2, p 6, § 87, Planeerimisseaduse (kuni 30.06.2015 kehtinud, RT I 2002, 99, 579) § 1, § 17 lg 2 p 1, § 18, § 23 lg 1 p 1, § 23 lg 6, § 24 lg 2, Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lg 1, § 11, Haldusmenetluse seadustiku § 4, Vabariigi Valitsuse 18.07.2013.a. korralduse nr. 337 "Maakonnaplaneeringute algatamine", Ida-Viru maavanema 13.10.2015.a. korralduse nr. 1-1/2015/247 Maakonnaplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule esitamine, Rahandusministeeriumi 27.12.2016 kirjaga nr 15-2/04867-15 „Ida-Viru maakonnaplaneeringu järelevalvest“, edastatud ettepaneku planeeringu kehtestamiseks ja lähtuvalt ülaltoodud kaalutlustest, teen

korralduse:

1. Kehtestada Ida-Viru maakonnaplaneering alates 30. 12.2016.a.
2. Teatada käesoleva korralduse p. 1 nimetatud maakonnaplaneeringu kehtestamisest ajalehtedes "Põhjarannik" ja ühes üleriigilises päevalehes vastavalt planeerimisseaduse § 25 lg 2.
3. Saata käesoleva korralduse p. 1 nimetatud maakonnaplaneeringu kehtestamise korraldus ja planeering planeeringuala kohalikele omavalitsustele ning Rahandusministeeriumile tulenevalt planeerimisseaduse § 25 lg 3.
4. Teavitada planeeringu kehtestamisest Eesti Keskkonnaühenduste Koda ja

Keskkonnaametit vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 44 lg 1 p 1.

5. Arengu- ja planeeringuosakonnal korraldada maakonnaplaneeringu ja sellega seonduva andmebaasi üleandmine planeeringuala kohalikele omavalitsustele.
6. Kohalikel omavalitsustel tagada kehtestatud maakonnaplaneeringu järgimine ja elluviimine vastavalt planeerimisseaduse kehtivale Planeerimisseaduse (RT I, 26.02.2015, 3) § 4 lg 2 p 6 ja Planeerimisseaduse (RT I 2002, 99, 579) § 4 lg 2 p 3.
7. Säilitada maakonnaplaneering Ida-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonnas.
8. Käesoleva korralduse täitmise tagab ja täitmise eest vastutab Ida-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna nõunik Tiit Toos.
9. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada vastavalt Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 11 lg 4,5.

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve East

maasekretär maavanema ülesannetes